

HOF TOLLE

Příklad dobré praxe

Úvod

Statek vedou Nils, Marius, Markus a Tim – čtyři přátelé, kteří převzali hospodářství od rodičů Nilse, kteří ho po několik desetiletí provozovali jako vedlejší činnost. Nový tým částečně pracuje mimo zemědělství, ale cílem je, aby se farma stala jejich plnohodnotným zaměstnáním. Jejich motivací je vytvářet a žít zemědělství budoucnosti s přesvědčením, že udržitelný a spravedlivý potravinový systém je možný.

Nils má titul MSc. v oboru ekologického zemědělství a potravinových systémů, Marius je stavební inženýr, Markus pokrývač a Tim průmyslový mechanik. Tato kombinace praktických zkušeností a akademických znalostí je nesmírně cenná pro řízení diverzifikovaného statku s mnoha oblastmi výroby. Ve spojení s jejich radostí z práce venku a kreativním přístupem k rozvoji nových produktů tvoří základ úspěchu nové generace Hof Tolle.

Farma

Statek je v rodině Tolle po několik generací a od roku 1996 je certifikován jako ekologický. Jde o smíšený podnik o rozloze 60 ha – z toho 45 ha orné půdy a 15 ha trvalých travních porostů. Na orné půdě se v pestrých osevních postupech a s minimálním narušením půdy pěstují plodiny jako špalda, ječmen, oves, sója a cizrna.

Na pastvinách je extenzivně chováno stádo krav bez použití koncentrovaných krmiv. Maso je prodáváno lokálně v systému, kdy musí být prodáno celé zvíře, než je poraženo.

V roce 2024 byl na jedné z ploch založen agrolesnický systém s výsadbou stromů (např. ořechy a bobuloviny) mezi řádky různých plodin.

Zelinářství (market garden) bylo založeno v roce 2021 za účelem rozšíření nabídky produktů a posílení místní potravinové bezpečnosti. Na ploše 0,12 ha se pěstuje přes 40 odrůd zeleniny, včetně mnoha lokálních a starých odrůd, a dodávají se ve formě týdenních bedýnek v rámci předplatného.

Na statku jsou dále ustájeni koně pro místní rekreační jezdce v moderním stájovém zařízení.

Lokalita

Hof Tolle se nachází v malé vesnici s přibližně 1000 obyvateli poblíž města Kassel (cca 200 000 obyvatel). Leží ve Středoněmecké vrchovině v nadmořské výšce kolem 300 m n. m. Průměrná roční teplota činí 8–9 °C, s ročními srážkami cca 750 mm, i když v letech 2018–2022 došlo k sérii suchých let. Pole leží na závětrné straně pohoří a jsou tedy obzvláště náchylná k suchu.

Cíle zemědělské regenerace

Hof Tolle přistupuje k regenerativnímu zemědělství komplexně, zohledňuje celou farmu a její ekonomickou, sociální i environmentální udržitelnost. To se odráží v široké rozmanitosti činností a produktů, které přispívají k místní potravinové suverenitě. Ekologické zemědělství je základem, na němž staví další regenerativní postupy: minimální zpracování půdy, rotační pastva, intenzivní ekologické zelinářství apod.

Statek se zapojil do několika výzkumných projektů s cílem analyzovat udržitelnost a tok materiálů, uzavírat živinové cykly a zlepšovat ekosystémové služby.

Zaměření na dobrou praxi

Zelinářství je intenzivní maloplošný systém produkce zeleniny s cílem dosáhnout vysokého výnosu a druhové rozmanitosti na malé výměře. Market garden na Hof Tolle má plochu 0,12 ha, částečně chráněnou skleníky. Celá plocha je zavlažována, což zajišťuje nezávislost na místních srážkách – důležité zejména při suchu.

V tomto systému se klade důraz na následné výsevy, smíšené kultury a biointenzivní techniky. Většinou se používá ruční nářadí nebo lehká mechanizace, čímž se snižuje utužení půdy. Úrodnost se udržuje kompostováním, zeleným hnojením a minimalizací zásahů do půdy.

Produkce je zaměřena na přímý prodej a krátké dodavatelské řetězce, čímž se zajišťuje čerstvost a snižují emise. Systém bedýnek vyžaduje pečlivé plánování sklizně, pestrost plodin a efektivní logistiku.

Finanční aspekty zavádění regenerativních opatření – výzvy

Počáteční investice může být nízká (od 1 000 €), pokud je k dispozici půda. Zelinářství zabírá malou plochu (nízké náklady příležitosti) a hlavní investicí je čas a práce. Vyšší náklady přicházejí při doplnění skleníků či zavlažovacích systémů. Celkově však jde o systém s nízkým rizikem, protože půdu lze přeměnit zpět na ornou, a nástroje či skleníky mají sekundární trh.

Nicméně systém je velmi náročný na znalosti a práci – náklady na pracovní sílu mohou tvořit 75–90 % celkových nákladů. Zelinářství je rovněž závislé na přímém prodeji kvůli vyšší ceně v porovnání s konvenční zeleninou. Ekonomická životaschopnost je dána vysokohodnotnými plodinami, vyšší cenou za bio kvalitu a nižšími náklady na prostředníky. Zároveň je tento systém vhodný pro zapojení nových lidí do zemědělského podniku a snížení pracovní zátěže.

Hlavní slogan

„My jsme budoucnost“ („We the future“)

Kategorizace, Klíčová slova

Zelenina, maloplošné, přímý prodej, bedýnky, intenzivní pěstování, skleník, zavlažování, vysoce hodnotné plodiny, bio

Výhody a nevýhody

Výhody	Poměrně nezávislé na počasí.
	Vysoký výnos na malé ploše.
	Nízké počáteční investice.
	Edukativní hodnota pro zákazníky (místní a sezónní potraviny).
Nevýhody	Vysoká potřeba ruční práce.
	Riziko selhání úrody.
	Většina produkce v létě, méně v zimě.

Poučení (Získané znalosti a potřebné dovednosti)

- Seznámení se s konceptem market garden – existuje mnoho kurzů, knih a online zdrojů (např. <https://themarketgardener.com/>)
- Budování stabilní zákaznické základny v místě

Odkazy a zdroje

- <https://hof-tolle.de/>

Kontaktní údaje

info@hof-tolle.de

Hof Tolle

Richardsweg 1

34379 Calden-Fürstenwald

Regenerative Agricultural Practices for Environmental Rejuvenation and Sustainable Ecosystems on European Farms

Associazione
Sviluppo Rurale

enprojects

Asociace
soukromého
zemědělství ČR

www.regenerateproject.eu

Project number: 2024-1-CZ01-KA220-VET-000254669

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

